

суттєвим відставанням щодо інфраструктури, обладнання і норм. На цьому етапі розвитку ТЛС країни потрібно максимально реалізувати можливості, що надає співробітництво з ЄС у межах політики сусідства.

Формування інтегрованої ТЛС України сприятиме розвитку економіки та підвищенню конкурентоспроможності країни на міжнародних ринках транспортно-логістичних послуг. Їх розвиток можливий шляхом відновлення транзитного потенціалу України, її участі в міжнародних транспортних проектах ЄС. Установлення Україною партнерських відносин з ЄС насамперед у сфері транспорту сприятиме поглибленню євроінтеграції та поліпшенню економічної ситуації країни загалом.

Література

1. Устенко М. О. Актуальність формування транспортно-логістичних систем в умовах євроінтеграції / М. О. Устенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – № 49. – С. 207-210.

2. Бойко О. В. Ринок транспортних послуг: основи методології розвитку: монографія / О. В. Бойко. – К.: Кондор, 2014. – 494 с.

3. Михайличенко К. М. Відновлення транзитного потенціалу як чинник підвищення конкурентоспроможності України / К. Михайличенко // Стратегічні пріоритети. – 2015. – № 4. – С. 59-65.

4. Міжнародна технічна допомога ЄС у сфері транспорту // Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/content/mizhnarodna-tehnichna-dopomoga-es-u-sferi-transportu.html>.

5. Співробітництво Україна – ЄС в сфері транспорту // Офіційний сайт Представництва України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/sectoral-dialogue/transport>.

УДК 347.73:352.07(043.2)

Шевченко М. В., студент,
Юридичний інститут,
Київський міжнародний університет, м. Київ
Науковий керівник: Суббот А. І., д.ю.н., професор

ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Мета фінансової діяльності органів місцевого самоврядування зумовлена їх фінансовими потребами й досягається тільки через

покриття всіх фінансових витрат. Це передбачає: по-перше, збір грошових коштів у свої фінансові фонди; по-друге, розподіл їх відповідно до потреб на основі конкуренції місцевих пріоритетів; по-третє, безпосереднє використання зібраних грошових коштів для реалізації завдань органів місцевого самоврядування. Останні мають можливість забезпечувати себе коштами, використовуючи прерогативи публічної влади, зокрема, примус, що є їх виключним привілеєм.

Сьогодні існують публічні за своєї природою, але недержавні за формою власності фонди коштів органів місцевого самоврядування. Відповідно, відбувся перегляд розподілу повноважень між державою та органами місцевого самоврядування.

Одна з найважливіших умов побудови демократичної держави – фінансова незалежність органів місцевого самоврядування. У свою чергу, суспільні відносини, які виникають у процесі мобілізації, розподілу й використання грошових фондів органів місцевого самоврядування, є публічними й регулюються нормами фінансового права, належать до предмета фінансового права. Діяльність місцевих органів спрямована на реалізацію та задоволення територіального (публічного) інтересу.

Оскільки органи місцевого самоврядування в межах їх компетенції наділені правом самостійного вирішення всіх питань місцевого значення з метою забезпечення соціально-економічного розвитку своєї території, гарантією реалізації прав з боку держави має бути виділення фінансових коштів. Визначальне місце серед фінансових ресурсів, що нагромаджуватимуться на відповідній території, відводиться централізованому фонду коштів – місцевому бюджету, розмір якого визначає безпосередньо реальний обсяг повноважень місцевих органів, що може бути реалізований протягом поточного бюджетного періоду.

Місцеве самоврядування, яке визначається Конституцією України як право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції й законів України, має відповідну фінансову базу. Стаття 142 Конституції України закріплює, що матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме й нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад [1]. Зазначені положення дістали розвиток у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2].

Держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує його. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникають унаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.

Конституція закріплює за відповідними органами місцевого самоврядування право затверджувати бюджети відповідних рівнів, установлювати місцеві податки і збори згідно із законом тощо. Районні та обласні ради також наділені повноваженнями затверджувати власні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм, та контролювати їх виконання. Органам місцевого самоврядування законом можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади. При цьому держава фінансує здійснення таких повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету в установленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Згідно зі ст. 115 Бюджетного кодексу України, контроль за відповідністю бюджетному законодавству показників затверджених бюджетів, розпису бюджету, кошторисів бюджетних установ та інших документів, які використовуються у бюджетному процесі, здійснюється [3]:

1) Радою міністрів Автономної Республіки Крим – щодо бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим значення та районних бюджетів Автономної Республіки Крим;

2) обласними державними адміністраціями – щодо районних та міських (міст обласного значення) бюджетів;

3) міськими державними адміністраціями в містах Києві та Севастополі – щодо районних у цих містах бюджетів;

4) районними державними адміністраціями – щодо міських (міст районного значення), селищних, сільських бюджетів та бюджетів їх об'єднань, що створюються згідно із законом;

5) виконавчими органами міських рад – щодо бюджетів районів у містах, сіл, селищ чи міст районного значення, що входять до складу цих міст.

Отже, зазначені конституційні положення свідчать про те, що Україна не тільки закріплює гарантії місцевого самоврядування в Конституції, а й визнає його як одну з фундаментальних засад демократичного устрою держави і суспільства.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

3. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 59. – Ст. 9.

УДК 349.6 (043.2)

Шевченко Т. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Жмур Н. В., к.ю.н.

ВПЛИВ АВІАЦІЙНОГО ШУМУ НА ДОВКІЛЛЯ

У результаті авіатранспортних перевезень відбувається забруднення ґрунтів, водних об'єктів та атмосфери, а сама специфіка впливу повітряного транспорту на довкілля виявлена в значній шумовій дії.

Виділення акустики авіаційної в самостійний розділ науки відбулося в 60-х рр. ХХ ст. у зв'язку з необхідністю вирішення завдань щодо зниження шуму літального апарату до рівнів, які забезпечують нормальну життєдіяльність людей, а також працездатність систем і устаткування і витривалість конструкції апарату. Потреба у збільшенні вантажопідйомності літальних апаратів і швидкості їхнього польоту призвела до збільшення тяги силових установок, в результаті чого різко зросла звукова потужність, створювана апаратами. Збільшення інтенсивності експлуатації літаків цивільної авіації до того, що в зонах розміщення аеропортів жителі виявилися під несприятливим впливом високих рівнів шуму. Боротьба з шумом в авіації стала частиною загальної програми боротьби людства за чистоту навколишнього середовища. Хоча рішення ряду основних задач авіаційної акустики ще далеко від завершення, але в інженерній практиці вже отримані обнадійливі результати, що дозволили створити методи розрахунку